

УДК 336.1

Войтюк С.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОНЯТТЯ ТА РІЗНОВИДИ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Voytyuk S.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

CONCEPTS AND VARIETIES OF PUBLIC FINANCE

Ключові слова: публічні фінанси, фінанси органів місцевого самоврядування, державні фінанси, фінанси соціального призначення.

Keywords: public finances, finances of local self-government bodies, state finances, finances of social purpose.

Термін «публічні фінанси» знайшов своє відображення на сторінках Академічного курсу з фінансового права, виданого О. П. Орлюк, у якому зазначалося, що предметом дослідження фінансового права є публічні фінанси держави та місцевих (муніципальних) громад, тобто економічні відносини з мобілізації, розподілу, перерозподілу та витрачання публічних фондів коштів держави й органів місцевого самоврядування для забезпечення розширеного відтворення, гідного рівня життєдіяльності суспільства, соціально-культурних потреб, тобто – публічних потреб суспільства [1].

До публічних фінансів входять:

- фінанси держави;
- фінанси органів місцевого самоврядування;
- фінанси соціального (суспільного) призначення.

У процесі розбудови національної фінансової системи України поряд з державними фінансами, виникли і фінанси місцевого самоврядування та соціального (суспільного) такі як фонди обов'язкового соціального страхування та інші. Вони, як і державні, мають публічний характер. На протязі певного часу в суспільстві зародилось та панує поняття, що державні фінанси та публічні фінанси є поняттями-синонімами. Але слід зазначити, що державні фінанси є дещо вужчим поняттям, ніж публічні фінанси та включають у себе як державні фінанси, так і фінанси муніципальних органів та інші публічні фонди.

Поняття публічних фінансів досить складне. Багато науковців проводять паралелі між приватними та публічними фінансами. Без сумнівів у них є певні схожі ознаки. Як в одній, так і в іншій сфері фінансів виникають схожі проблеми: наприклад, формування бюджету, обмеження видатків, касові операції, контроль звітності. При цьому не можна забувати про фундаментальну різницю між публічними та приватними фінансами, в якій приватними фінансами розпоряджається фізична чи юридична особа. Ці фінанси спрямовані на задоволення потреб однієї людини, у той час як публічні – спрямовані на задоволення потреб суспільства чи певної його частини. [2].

Виходячи з вище наведеного, публічні фінанси – економічні відносини, що виникли у процесі використання, формування, створення публічних фінансових фондів, необхідних для завдань та функцій держави, органів місцевого самоврядування та інших інституцій, визначених державою як публічні та сформованих з метою задоволення суспільних потреб громадян.

Література:

1. Бардаш С.В., Баранюк Ю.Р. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудиту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 6. С. 34–37.
2. Воронова Л. К. Фінансове право України. Київ: КНЕУ, 2015. 448 с.